

KRÖNIKA

Halmstad är störst i världen

VÄLKOMMEN TILL DEN femte utgåvan av *Insikt*, nyhetsbrevet där vi berättar om Höganäs AB:s verksamhet i Halmstad. Här på Atomiseringsverket startar produktionen av våra metallpulver med att vi smälter och finfördelar skrot, exempelvis gamla kylskåp.

Just atomisering har Höganäs på flera håll i världen, men här i Halmstad finns vår största anläggning. Vi är särskilt stolta över att få åka ut och både samarbeta med och stötta våra kollegor i andra länder. I det här numret av *Insikt* kan du läsa om elektrikerna Jens Andersson och Lars Persson och deras erfarenheter av att jobba i Shanghai i Kina en månad. Läs också om vårt arbete för att ytterligare förbättra arbetsmiljön och säkra potentiellt farliga moment – den här gången berättar vi om planerade förändringar vid skänkstationen.

Som vi berättade om i förra numret av *Insikt* är det snart tid för oss att kalla till samråd, som en del av vårt arbete med att söka ett nytt tillstånd för Atomiseringsverket. Läs mer om hur processen fungerar och när du kan komma till tals. Dina synpunkter och frågor är viktiga för att vår ansökan ska bli fullödiga och ta hänsyn till alla tänkbara aspekter av vår verksamhet. Väl mött!

Bästa hälsningar,

Charlie Wedell

Platschef på Atomiseringsverket

Säkrare smälta

När Höganäs AB bygger en ny skänkstation har medarbetarna fått vara med och tycka till. Resultatet blir förbättrad arbetsmiljö och ökad kapacitet.

SIDORNA 4-5

Lars och Jens åkte på uppdrag i Shanghai

SIDAN 6

Snart är det samråd – vi förklarar steg för steg

SIDORNA 2-3

Hur går en samrådsprocess till?

TEXT JONAS FRANZÉN BILD JOHAN PEYRON ILLUSTRATIONER PONTUS ANDERSSON

■ Vad är ett samråd?

– När ett företag ansöker om ett nytt miljötillstånd samråder man med både myndigheter och allmänhet, för att de ska kunna lämna synpunkter och ställa frågor. Då har både myndigheter och enskilda personer chansen att uttala sin syn på hur företaget påverkar omgivningen. På Naturvårdsverkets hemsida kan man läsa mer om samrådsprocessen.

■ Vilka mer än vi som bor i Halmstad kan delta i samrådsprocessen?

– Vi inleder samrådsprocessen

med möten under 2019. Till det första mötet bjuds ett antal berörda myndigheter in, till exempel kommunala nämnder, Naturvårdsverket, Fiskeriverket och Jordbruksverket. Därefter hålls ett öppet samrådsmöte. Förutom allmänhet, närboende och länsstyrelsen deltar sannolikt även representanter för kommunen och intresseföreningar.

■ Varför ska jag vara med på samrådsmötet?

– Du får en koncentrerad, sammanfattad information om vad som är på gång, och du får en chans att träffa företaget och ställa

dina frågor och ge dina synpunkter direkt till oss.

■ Spelar mina åsikter verkligen någon roll?

– Ja. Alla relevanta frågor som ställs i samband med samrådet, både muntliga och skriftliga, ingår i handlingarna och kommer att finnas sammanfattade i miljötillståndsansökan. Allt som framkommer i samrådsprocessen vägs in när domstolen beslutar om tillstånd.

■ Hur lämnar man synpunkter?

– Man kan inkomma med både skriftliga och muntliga synpunkter.

Fördelen med skriftliga synpunkter är att frågan blir formulerad precis som du tänkt dig.

■ Om jag är upptagen när samrådsmötet hålls, kan jag framföra mina åsikter ändå?

– Ja, både via vår hemsida på hoganas.com/insikt och via brev, ställt till Höganäs Sweden AB:s miljöavdelning. Märk brevet med "Samråd". Det är alltid viktigt att du berättar vem du är.

■ Hur kan jag förbereda mig inför mötet?

– Läs igenom samrådshandling-

Samrådsprocessen – steg för steg

Verksamheter som kräver tillstånd enligt miljöbalken måste genomföra samråd innan ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen lämnas in. Så här genomförs det – steg för steg.

Höganäs bjuder in allmänhet och berörda myndigheter till samrådsmöten där framtidsplaner presenteras och miljökonsekvenser diskuteras. Allmänhet och berörda myndigheter uppmanas lämna in sina synpunkter.

1

Höganäs tar fram ett samrådsunderlag som lämnas till länsstyrelsen, kommunen, berörda myndigheter och till närboende.

2

3

Höganäs sammanställer synpunkterna från berörda och myndigheter i en så kallad samrådsredogörelse, det vill säga ett skriftligt underlag som lämnas in tillsammans med ansökan.

4

Bearbetningen av miljökonsekvensbeskrivningen fortsätter på Höganäs. Synpunkterna som kommit in under samrådsprocessen används i arbetet.

DETTA HÄNDER MED MILJÖANSÖKAN

✓	✓	○	○	○	○	○	○
2018 Internt arbete. Beskrivning av verksamheten.	2018 Dialog med länsstyrelsen.	2019 Samråd med länsstyrelsen, kommun och andra intressenter, till exempel boende i Halmstad.	2019/2020 Ansökan skickas till mark- och miljödomstolen. Remissrunda.	2020 Komplettering av ansökan.	2021 Kungörelse och yttrandeperiod då berörda kan yttra sig om den sökta verksamheten.	2021 Huvudförhandling i mark- och miljödomstolen.	2021/2022 Utslag från mark- och miljödomstolen.

arna som finns att ladda ned från hoganäs.com/insikt cirka en vecka innan samrådsmötet genomförs. Om du inte har tillgång till internet kan du ringa på telefon 042-33 80 00.

■ Vad händer efter samråden?

– Samrådsprocessen fortsätter. Vi sammanställer resultatet och fortsätter arbetet med att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning. Det som tas upp under samrådet blir ett viktigt underlag till ansökan och följer med ända till det beslutas om tillstånd. När ansökan väl är inlämnad kan du som privatperson begära ut den och ge dina synpunkter då också.

Pernilla Nydahl,
miljöchef på Höganäs
Sweden AB, tar gärna
emot dina synpunkter.

Om det behövs utlyser Höganäs ytterligare samrådsrundor för att ta in fler synpunkter från allmänhet och myndigheter.

5

Miljödomstolen bedömer om ansökan är komplett. Om den inte uppfyller kraven kräver domstolen komplettering.

7

6

Miljökonsekvensbeskrivningen, som upprättas av oberoende experter, skickas tillsammans med ansökan till mark- och miljödomstolen. Där går den igenom och skickas på remiss till berörda myndigheter. Samrådsredogörelsen, det vill säga synpunkterna från närboende, allmänhet och myndigheter, finns med som bilaga.

Ordlista

Samråd kan utgöras av möte, brevutskick eller annonser och har som syfte att samla in synpunkter från allmänhet och myndigheter – muntligt eller skriftligt. Höganäs, som har en verksamhet som kräver miljö tillstånd, är skyldig att hålla samråd enligt miljöbalken.

Miljökonsekvensbeskrivning är en beskrivning av Höganäs direkta och indirekta påverkan på människors hälsa och miljö.

Samrådsunderlag är ett dokument som sammanfattar den miljöpåverkan som Höganäs befintliga och utökade verksamhet antas ge upphov till. Underlaget är offentligt och finns bland annat att ladda ned på hoganäs.com/insikt.

Samrådsredogörelsen sammanfattar de synpunkter som kommit in till Höganäs från allmänhet, myndigheter och andra berörda. Den lämnas som bilaga till tillståndsansökan.

Investeringsom skänker trygghet

När den nya skänkstationen på Atomiseringsverket i Halmstad står klar, kan kapaciteten öka. Men inte bara det. På köpet får personalen en betydligt bättre arbetsmiljö.

TEXT: SARAH NYLUND **FOTO:** ANDERS ANDERSSON

Faruk Hasani,
operatör

Jonas Nennesson,
projektledare, ÅF

Tommie Edeblom, chef för atomiserings- och skänkanteringen

Fredrik Johansson,
operatör

Skivtärningsplattorna slits efter hand och måste bytas ut. Det är i detta system som stållödet kan öppnas och stängas. Här monterar Faruk Hasani och Fredrik Johansson nya plattor.

Från skrot till metallpulver

Skänkstationen är viktig i slutet av den långa processen från kylskåp till metallpulver.

→ Återvunnet skrot, till exempel gamla kylskåp, smälts ned i en ljusbågsugn.

→ Skrotet smälts och når en temperatur på cirka 1600 °C. I ljusbågsugnen renas smältan. Efter avslutad behandling tappas smältan till en skänk som rymmer 50 ton, men som snart tar 60 ton.

→ Skänken transporteras till skänkkugnen, där en slutjustering görs av stålsmältans kemiska sammansättning samt temperatur.

→ Skänken lyfts upp från skänkkugnen på golvplan till atomiseringen och placeras på

ett stativ. Det smälta järnet rinner från skänken till en gjutlåda, där smältan träffas av vatten med högt tryck. I den processen sönderdelas det flytande järnet till pulver. När skänken är tom går den vidare till skänkstationen och töms på slagg. På skänkstationen rensas tapphållet på varje skänk och vissa komponenter i tapphållet byts ut.

→ Vid atomiseringen bildas en blandning av vatten och järnpulver, som vid nästa steg avvattnas för att få fram ett torrt järnpulver. Pulvret sikts därefter för att få korrekt partikelstorleksfördelning.

→ Järnpulvret skickas till Höganäs för vidareförädling.

I en av Höganäs AB:s byggnader, som vetter ut mot järnvägen i Halmstad, ligger skänkstationen. Här inne arbetar operatörerna Faruk Hasani och Fredrik Johansson tillsammans med sina kollegor på de andra skiften. Skänkstationens uppgift är att rengöra, kontrollera och eventuellt byta ut delar på skänkarna efter att de tömts. När produktionen är i gång kommer en skänk i timmen till stationen, dygnet runt. Lagen arbetar i femskift.

– Vi tömmer skänken på slagg och rensar och sandar tapphållet så att det flytande stålet lättare ska komma ut, förklarar Faruk Hasani.

Trots att skänken är tom när den anländer till stationen är den fortfarande mycket varm och när luckan öppnas vid rengöring, strålar värmen ut.

Det är cirka 1 000 grader varmt inne i skänken och det påverkar förstas arbetsmiljön, menar Fredrik Johansson.

– Temperaturen på skänkstationen kan variera mycket beroende på arbetsmoment. Vid arbete med skänkarna utsätts man för hög strålningsvärme från den varma skänken, säger han.

VID NYÅR KOMMER mycket att ha förändrats. Hela skänkstationen ska byggas in och inte längre vara en flytande ö inne i det stora verket. I samband med det förbättras arbetsmiljön genom minskad exponering för värme, buller och damm. När de nya väggarna kommit upp är

skänkstationen avgränsad från övriga verksamheter, och cirka 24 kvadratmeter stor.

– Ombyggnaden sker i tre etapper, berättar Jonas Nennesson, konsult från ÅF och den som leder projektet och ansvarar för samordning och budget, och ser till att entreprenörerna får den information de behöver.

– I första etappen ligger fokus på ergonomi och säkerhet för personalen, och i etapp två och tre fortsätter arbetet med personalutrymmet och att öka kapaciteten, säger han.

EN AV FÖRÄNDRINGARNA i februari är storleken på skänkarna.

– De blir större och kan ta mer smält stål, den övergripande planen är att nå målet på 60 tons tappvikt i framtiden, säger Tommie Edeblom, chef för atomiseringen och skänkhanteringen, och även han deltagare i projektgruppen.

Nya skänkar kommer också att göra arbetsdagen enklare, med färre lyft och en smidigare process.

Operatören Fredrik Johansson nickar:

– Det kommer att bli lättare och fler kommer att kunna göra sitt jobb ännu bättre, säger han.

I grunden ligger en demokratisk process. Det har kommit många tankar och förslag från dem vars arbetsmiljö det gäller: skänkskötare, produktionsansvariga, mekaniker och elektriker har haft tankar om omgörningarna.

– I projektgruppen medverkar många olika

kategorier medarbetare. Faruk och Fredrik har till exempel samlat in synpunkter från skänkskötarna, som vi sedan diskuterat i projektgruppen, säger Jonas Nennesson från ÅF.

Ombyggnaden är också en del i 5S, ett pilotprojekt som ska bidra till ordning och reda på alla avdelningar på Höganäs.

– Den allra största och viktigaste förändringen är att skänkstationen byggs in, vilket förbättrar arbetsmiljön och så monterar vi ett nytt skivtärningssystem som gör att ergonomin blir bättre, säger Jonas Nennesson.

SKIVTÄRNINGSSYSTEMET HÄNGER IHOP med tappningen och utsätts för starka krafter när 60 ton smält stål ska passera.

Faruk Hasani går in i ett förråd och pekar mot en hylla. I det nya systemet öppnas luckan åt sidan, och inte framåt, vilket bidrar till förbättrad ergonomi för de anställda.

I sista etappen ska den kombinerade fika- och skänkarbetsplatsen byggas om anpassat efter den nya montageplatsen. Det är planerat till 2020. I den nya arbetsplatsen får man möjlighet att övervaka processen, plus att man har bättre möjlighet att förvara komponenter och reservdelar till skivtärningssystem.

– Det kommer att bli jättebra när allt är klart. Jag ser verkligen fram emot det. Det blir som att flytta in i en ny lägenhet, säger Faruk Hasani.

**LARS PERSSON,
ELEKTRIKER
PÅ HÖGANÄS.
KOLLEGAN JENS
ANDERSSON
ÄR TILLBAKA
I SHANGHAI.**

Spännande utbyte

– Det är utvecklande att ta sig an nya utmaningar och få lite perspektiv på det man har här hemma, säger elektrikern Jens Andersson på Atomiseringsverket i Halmstad. Tillsammans med kollegan Lars Persson har han delat med sig av sina kunskaper och bistått med nya installationer på Höganäs anläggning i Kina.

TEXT: ANDREAS KARLSSON FOTO: ANDERS ANDERSSON

Det är i samband med renoveringar och tillbyggnader av en äldre Höganäs-anläggning i Kina som de svenska elektrikernas kompetens har varit efterfrågad. Lars Persson och Jens Andersson är två av elektrikerna som varit där för att hjälpa till med installationer. De beskriver uppdraget som intressant, givande och en spännande utmaning.

– Höganäs vill att anläggningarna ska se likadana ut överallt. De ska givetvis följa lokala regler, men vi använder svenska ritningar och skåp för installationerna. Det är där vi kommer in i bilden, säger Jens.

Båda konstaterar att Sverige har en betydligt högre standard än Kina när det gäller elinstallationer. Det har varit en del av utmaningen.

– För oss är det viktigt att det inte bara ska fungera bra, utan också se snyggt ut. Man ska vara stolt när man går in i fabriken, säger Lars.

Jens fyller i:

– En stor del av jobbet har handlat om att få

fram det budskapet, trots olika kulturer och en del språkförbistringar. I det stora hela tycker jag att det har gått bra.

UPPDRAGEN I KINA har ofta varit omkring en månad åt gången. Det är lång tid att vara hemifrån, men både Lars och Jens säger att väl på plats går tiden fort.

– När man jobbar mycket försvinner tiden snabbt. Dessutom tror jag inte att det skulle kännas meningsfullt att resa så långt om man skulle vara där en kortare period, konstaterar Lars.

De uppskattar möjligheten att få resa i tjänsten och bidra med sina erfarenheter på företagets andra anläggningar. Och även om Kinareorna i första hand handlat om att de ska dela med sig av sina kunskaper, så har de själva också fått ut mycket av resorna – både privat och yrkesmässigt.

– Det är utvecklande att ta sig an nya utmaningar och att få lite perspektiv på det man har här hemma. Man värdesätter det mer när man sett hur det fungerar på andra håll i världen.

Dessutom är det bra att få träffa kollegor som vi annars bara har kontakt med på telefon, säger Jens.

HAN BERÄTTAR ATT även om resorna till Kina har varit intensiva, med mycket jobb, så har de också hunnit skaffa sig en bild av hur det kinesiska samhället fungerar. Det beskriver han också som nyttigt.

– Det är klart att det är väldigt annorlunda mot hemma i Sverige, men Kina är ett intressant land som går snabbt framåt. Om man är nyfiken så finns det ingen anledning att tveka att åka dit.

Kronprinsessan Victoria och prins Daniel studerar hur 3D-utskrivna komponenter tas fram ur pulverbädden för efterföljande värmebehandling.

FOTO: PATRIK OLSSON

Kunglig glans över Höganäs

FREDAGEN DEN 16 november besökte Kronprinsessparet Höganäs verksamhet. Främsta anledningen var att se den anläggning för förnyelsebar energigas som Cortus Energy och Höganäs bygger.

– Kronprinsessparet var väldigt intresserade och ställde många frågor, säger Ann Wulf som ansvarade för besöket. Kronprinsessparet blev inte minst imponerade av att hela 90 procent

av fjärrvärmens i Höganäs kommun kommer från restvärme i vår metallpulverproduktion.

Gästerna fick, förutom att besöka energigas-anläggningen, lyssna till hur Höganäs arbetar med hållbarhet och se olika användningsområden för metallpulver.

– Vi besökte också Digital Metal®, Höganäs dotterbolag, som tillverkar 3D-skrivare för metallpulver, säger Ann.

Globalt säkerhetssamarbete för bättre arbetsmiljö

UNDER HÖSTEN TRÄFFADES Höganäsmedarbetare från hela världen på företagets anläggning i Brasilien, för en konferens om säkerhet och arbetsförhållanden vid smältning av metall. Initiativet är en del av Höganäs ständiga arbete med att minska riskerna i verksamheten – ett arbete som under 2017 ledde till ett rekordlågt antal incidenter.

– Det var skönt att se hur alla på Höganäs globalt strävar mot samma mål och jobbar för att vi ska ha en hög säkerhet på arbetsplatserna, säger Joacim Tegefheldt, smältare och skyddsombud på Höganäs AB i Halmstad, som deltog på konferensen.

Han säger att en viktig lärdom, som han tog med sig hem, var att inte kasta sig över en

situation om det skulle ske ett haveri.

– I stället ska man ta en minut att överblicka läget för att bedöma om det finns andra säkerhetsrisker innan man gör något.

Hallå där ...

... Tommy Svensson, områdestekniker på Atomiseringsverket, om det intensiva arbetet att minska energiförbrukningen.

På anläggningen i Halmstad pågår ständiga uppdateringar för att bättre hushålla med och ta tillvara energi i produktionen. Vilka är era senaste åtgärder?

– Den senaste stora investeringen handlar om att återvinna energin i rökgaserna som bildas i vår ljusbågsugn, i stället för att den energin försvinner ut i luften. Genom att koppla återvinningen till Halmstads fjärrvärmenät kan vi bidra med omkring två megawatt per år.

Vilka är vinsterna med investeringen?

– I nuläget handlar det inte om någon stor kostnadsbesparing för företaget, men det är en miljöåtgärd som är viktig för oss. Vi vill visa att vi gör vad vi kan för att hushålla med energin. Med den grundläggande installationen på plats kommer vi i framtiden att kunna koppla mer utrustning mot fjärrvärmenätet och på så sätt öka vårt bidrag och få större vinster, både för oss och samhället.

Vilka andra åtgärder genomför ni för att spara energi?

– Vi ser hela tiden över våra arbetssätt för att minska energiförlusterna och bli snabbare och mer effektiva. Mycket fokus ligger på ljusbågsugnen där energiförlusterna är som störst. När man smälter järn bildas slagg och genom att jäsa slaggen kan vi till exempel hålla kvar värme i ugnen och därmed minska energiförlusten med 10–15 kWh per ton järn.

Vad ser du för framtida potential att bli ännu bättre?

– Genom att uppdatera hydrauliken till ugnen kan vi spara en del och på sikt hoppas vi kunna investera i en ny ugn som är ännu mer energisnål.

Vad kan du inte vara utan på julbordet?

Insikt skickade ut en reporter för att fånga några åsikter på stan.

Jörgen Abrahamsson

– Oj, vad svårt! Får jag bara välja en grej? Det skulle i så fall vara snapsen. Och till det hör väl också julölen och snapsvisorna. Helst sjunger jag "Hej tomtegubbar".

Linda Nilsson

– Julskinkan förstås! Jag köper kokt och griljerar själv. Skinkan har alltid funnits på vårt julbord, och när vi firar jul med släkten gör moster en stor egenkokt skinka.

Kerstin Nilsson

– Den halländska specialiteten med grönkål kan jag inte vara utan. Jag är ju född i Halland och är van vid att äta grönkål på jul. Fast numera köper jag färdig och bryner med kryddor, ättika och mycket grädde.

Atif Klailat

– Jag äter ugnstek kalkan med gräddsås. Jag är muslim, men äter julbord ändå eftersom min tjej är svensk. Dessutom gillar jag mat. Jag har jobbat länge i skolkök.

Siv Jansson

– Luttfisk med bechamelsås! Och den ska serveras med gröna ärtor och kryddpeppar, men senapen hoppar jag över. Fisken är god som den är. Jag har ätit luttfisk på jul sedan jag var så liten så jag inte minns. Det är ett måste!

TEXT & FOTO: MARIA ERIKSSON

Hör gärna av dig med dina idéer till oss!

Mer läsning på webben

www.hoganas.com/insikt

Du har väl inte glömt att kika in på Insikts webbsida? Här finns nyheter och information om Höganäs AB, allt från närmiljö och produktion till företagets verksamhet i stort.

Prenumerera på vårt nyhetsbrev för att få nyheterna direkt i din mejl. Har du frågor kan du höra av dig till: insikt@hoganas.com

■ FÖLJ MED I ARBETET

De senaste nyheterna kring Höganäs miljöarbete läggs ut löpande. Det gäller också dokument som ingår i företagets miljöprovning.

■ SÄG VAD DU TYCKER!

Vi vill gärna höra vad du tycker om Höganäs. För fram din åsikt i artiklarnas kommentarsfält.

■ NYHETERNA DIREKT I MEJLEN

Starta en prenumeration på vårt nyhetsbrev. Det är ett säkert sätt att hålla sig uppdaterad om Höganäs verksamhet.

insikt

ETT NYHETSRELEVANT BREV FÖR DIG SOM BOR I HALMSTAD FRÅN HÖGANÄS AB • NUMMER 3/2018

Ansvarig utgivare: Fredrik Emilson, vd Höganäs AB. **Redaktör:** Ulrika Rask-Lindholm, Corporate Communications. Kontakta oss gärna via e-post insikt@hoganas.com, webbplatsen www.hoganas.com/insikt eller telefon 042-33 80 00. **Redaktionell produktion:** Spoon, Göteborg, www.spoon.se. **Projektledare:** Susanne Magnusson. **Formgivning:** Mathias Lövsström. **Tryck:** Elanders, Falköping. © Höganäs AB, december 2018.

2416HOGSE

facebook.com/hoganas

linkedin.com/company/hoganas-ab